

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Поједине велике друштвене, односно државне системе који се тренутно налазе, или ће се у врло скоро време налазити, у поступку приватизације (као што је то у овом тренутку случај са системом РТБ Бор) из целог низа разлога, како правне тако и финансијске и организацијоне природе (огромна дуговања, неадекватна правна структура унутар предузећа или групе предузећа) није могуће приватизовати путем продаје постојећих правних лица. Таква ситуација налаже да се приватизација спроведе путем продаје имовине предметних субјеката приватизације. Наведена опција је предвиђена у Закону о приватизацији и у том смислу је предметним законом установљен поступак реструктурирања који изричито предвиђа продају имовине субјекта приватизације као могући начин приватизације.

Активност предузећа која се баве рударском делатношћу је специфична, и то у смислу да је за законито пословање таквих субјеката, поред поседовања одговарајуће имовине, опреме и кадрова неопходно и поседовање одговарајућих одобрења и дозвола које се издају у складу са Законом о рударству (а након испуњавања низа предуслова предвиђених тим законом). Пренос, односно продаја имовине таквих субјеката у поступку приватизације, у постојећем правном оквиру који онемогућава истовремени пренос релевантних одобрења, је у пракси врло тешко остварива, скоро немогућа. Разлог томе је немогућност да се гарантује купцима имовине рударских предузећа несметан и континуиран наставак рударске делатности након куповине имовине. По постојећим прописима купац предметне имовине би након стицања власништва над истом морао да уђе у поступак прибављања неопходних дозвола за обављање рударске делатности (које је продавац те имовине већ имао у свом поседу али на своје име), а са неизвесним роковима за окончање тог поступка. У међувремену док се предметне дозволе не добију не би било рударске активности, а тиме би се поставило и питање сношења трошкова одржавања купљене имовине и запошљавања радне снаге која је радила на имовини и која би у редовном току ствари требало да буде фактички, заједно са имовином, преузета и запослена од стране новог власника имовине. Ово реално значи да се у постојећем законодавном оквиру у пракси не може спровести, сходно Закону о приватизацији, поступак приватизације путем реструктурирања чији је исход продаја имовине субјекта приватизације а над предузећем које се бави рударском делатношћу, што оставља стечај као једину законску могућност за разрешење напред описане ситуације.

Паралелни пренос имовине и одобрења потребних за експлоатацију омогућио би несметани и континуиран наставак производње уз све позитивне ефекте у

економском и социјалном смислу уз истовремено поштовање свих релевантних прописа.

Ставом 1. предложеног решења, строго се ограничавају случајеви у којима се омогућава пренос стечених одобрења за експлоатацију минералних сировина која су издата на име предузећа односно других правних лица чија се имовина продаје у поступку приватизације (при чему је отварање поступка реструктурирања над субјектом приватизације предуслов за приватизацију путем продаје имовине) и то само када предметна имовина која се тако продаје служи за обављање експлоатације минералних сировина.

Ставом 2. предвиђено је даље ограничење таквог преноса у смислу да се пренос може извршити само на основу посебног уговора о преносу експлоатационих одобрења, на који сагласност даје Влада Републике Србије, а на образложен предлог министарства надлежног за рударство. Оваквом процедуром се желело обезбедити да сваки пренос дозвола које су издате на бази Закона о рударству буде пажљиво анализиран од стране свих релевантних субјеката и примењиван само као изузетак када је то несумњиво у општем интересу.

Ставом 3. и 4. предвиђено је учешће и Агенције за приватизацију Републике Србије у поступку закључивања таквог посебног уговора (поред продавца имовине, купца имовине и министарства надлежног за рударство), као и да су обавезни делови тог уговора инвестициони и социјални програм. Наиме, један од основних циљева приватизације, поред продаје капитала, односно имовине субјекта приватизације је и решавање пратећих социјалних проблема, односно, у првом реду, омогућавање наставка рада и обезбеђивање радних места за што је могуће више радника запослених у субјекту приватизације у моменту продаје, односно (у случају продаје рударских предузећа) и решавање проблема везаних за заштиту животне средине. Уобичајен механизам којим се постиже заштита наведених вредности је увођење обавезног социјалног и инвестиционог програма у уговор о продаји. Међутим, један од основних проблема предузећа која се приватизују методом продаје имовине је и презадуженост. Везивање социјалног и инвестиционог програма за продају имовине као такве, утицало би на снижавање цене коју је могуће добити за такву имовину, те би самим тим дало основа повериоцима да оспоравају поступак продаје. Везивањем социјалног и инвестиционог програма за доделу одобрења за експлоатацију минералних сировина, постигла би се, са једне стране, максимална цена за имовину предузећа, односно другог правног лица које се приватизује, а са друге стране обезбедила би се заштита запослених и заштита животне средине (кроз социјални, односно инвестициони програм који је неопходно имплементирати са тим у вези). Осим тога везивање инвестиционог и социјалног програма за пренос дозвола издатих по

основу Закона о рударству пре свега оних које се односе на права истраживања и експлоатације минералних сировина је апсолутно легитимно, обзиром да рудна богатства и након преноса предметних дозвола остају у државној својини док њихов стицалац стиче у основи само права експлоатације која се морају платити, а што се чини између осталог и преузимањем трошкова инвестиционог и социјалног програма. Учешће Агенције за приватизацију ће обезбедити да се обавезе из предметног уговора које се односе на инвестициони и социјални програм уговоре и спроведу на стручан и економски целисходан начин.

Коначно, ставом 6 предложеног решења, даје се министарству надлежном за рударство могућност да детаљније регулише услове под којима је могуће извршити предметни пренос, унутар законског оквира.